

ταλλεύσεως τῶν μετάλλων εἰς τὰ ὁποῖα καὶ κράτος καὶ πολῖται νὰ δίδουν τὰ ἔξοδα μιᾶς τῶν πολυτελείας, δὲν εἶδον ἐνέργειαν θετικὴν, ἐργασίαν, δὲν εἶδα σκαπάνην μεταλλουργοῦ ἢ γεωργοῦ, δὲν εἶδον τίποτε. Λόγια μόνον καὶ συζητήσεις καὶ ἀποστολὰς εἰς Εὐρώπην, τὸ πολὺ πολὺ.

Μήπως ἡ φιλολογία μας δὲν ἔχει τὸν τόπον τῆς ἀδρανείας, τὸ πνεῦμα ἐνὸς χαζεύοντος καὶ σχολιάζοντος εὐφυῶς ὅ,τι βλέπει, ἀλλὰ καθημένου ὀλίγον ἀναπαυτικῶς ; "Ὅλα ἄνθη καὶ ἀτθίδες καὶ κατορθώματα προγόνων, (ἐσχάτως μάλιστα ἐν εἶδει ἐπιδημίας αἱ ἐφημερίδες γράφουν περὶ τῶν «ἡρώων τοῦ 21») βλέπει τις. Τίποτε τὸ ἐνεργὸν διὰ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον. Νομίζει τις ὅτι ἐγγράσαμεν καὶ διηγοῦμεθα τὰ παλῆά μας. Ἐνῶ εἴμεθα νέοι, ἀλλὰ νέοι πολὺ κουρασμένοι.

Ἡ τέχνη παρ' ἡμῖν ὑποθέτω ἐπίσης νὰ μὴ κάμῃ ἐξαιρέσειν, ἀπόδειξις δὲ ὅτι δὲν ἔχομεν ἑλληνικὴν μουσικὴν, ἣ δὲ ποιήσις μας ἐχρεωκόπησε. Ἡ ποίησις μας φέρει ἐξόχως τὸν ἑλληνικὸν τύπον τῆς φλυαρίας ἐνὸς ἐξηντημένου νευρασθενικοῦ.

Ἡ Βουλὴ εἶνε ὁ ναὸς τῶν λόγων. Πέρασαν τῶσοι μῆνες καὶ δὲν ἐψηφίσθη οὔτε ὁ προϋπολογισμὸς, ὁ δὲ «Χρόνος» τῶν Παρισίων ἠναγκάσθη νὰ γράψῃ ὅτι τὸ κοινοβουλευτικὸν πολιτεῦμα ἀπέτυγεν ἐν Ἑλλάδι.

Διατί ; Διότι ψυχολογικῶς αἱ ἰδέαι μας δὲν γίνονται πράξεις. Γίνονται μόνον λόγια. Τοῦτο εἶνε ἔκφρασις ψυχολογικῆς ἰδιοσυγκρασίας καὶ ἔργον τοῦ κλίματος. Ἄλλ' ὁ ἀγὼν τοῦ βίου δὲν ἐνδιαφέρεται διὰ τὸ κλίμα. Ὁ βίος εἶνε ἀγὼν, εἰς ὃν νικᾷ ὁ ἐνεργητικώτερος, ὁ δραστηριώτερος, ὁ μὴ ὀμιλῶν ἀλλὰ διαρκῶς ἐργαζόμενος καὶ προσέχων.

Ἄς ἐννοήσωμεν τέλος πάντων, ὅτι ὁ βίος εἶνε ἀγὼν ἔργων, πόλεμος, θέατρον ἐνεργείας καὶ οὐχὶ λογομαχία, συζήτησις καὶ διὰ λόγων διεκδίκησις κληρονομικῶν δικαιωμάτων. Ἄς τὸ ἐννοήσωμεν ἐγκαίρως.

Σ. Ζωγραφίδης.

Οἱ μεγάλοι ἰταλοὶ φιλέλληνες. Φαίνεται ὅτι μία κοινὴ μοῖρα κακῆ κατατρέχει τοὺς μεγάλους ἰταλοὺς ποῦ ἀγάπησαν τὴν Ἑλλάδα ὡς ἄλλην πατρίδα τους. Εἰς τὸ χρονικὸν διάστημα ὀλίγων ἐτῶν ἀπέθανεν ὁ Καβαλλόττης, ἀπέθανεν ὁ Ἰμβριάνης, οἱ ἱπποτικοὶ καὶ ἠρωϊκοὶ ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι μὲ τὴν μεγάλην δύναμιν τοῦ λόγου εἰζέυραν νὰ φανατίζουσι τὰ πλήθη μόνον γιὰ τὰ εὐγενῆ ἰδανικά καὶ γιὰ τὰς ἠρωϊκὰς πράξεις. Ποιὸς ὁ ὁποῖος εὐρέθη εἰς τὴν Ἰταλίαν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου τοῦ 97, δὲν εἶδε καὶ δὲν ξέρει μὲ ποῖαν ἀγάπην καὶ μὲ πόσον ἐνθουσιασμὸν ὁ Καβαλλόττης ὑπεστήριξε στὴ Βουλὴ καὶ ἔξω τὰ ἑλληνικὰ δικαιώματα τὰ δικαιώματα τῆς ἐλευθερίας τῶν λαῶν ; Ποιὸς δὲν ἄκουσε τὸν Ἰμβριάνη, ἀπὸ τῆς μιᾶς στὴν ἄλλη ἄκρῃ τῆς Ἰταλίας, σὲ διαλέξεις καὶ σὲ συλλαλητήρια, μὲ μιὰ ρητορικὴν δύναμιν ποῦ τὴν ἐθέρμανε μιὰ βαθειὰ εἰλικρίνεια αἰσθήματος, νὰ κεραυνοβολῇ διὰ τοῦ λόγου τὴν ἀδρανείαν καὶ τὸ ἐγωϊστικὸν συμφέρον τῶν μεγάλων κρατῶν ποῦ ἤθελαν μὲ βάρβαρα μέσα νὰ περιστέλλουσι καὶ νὰ πνίξουσι τὰς πατριωτικὰς ὁρμὰς ἐνὸς λαοῦ εὐγενοῦς, τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ;

Τώρα, ὕστερα ἀπὸ τὸν Καβαλλόττη καὶ ὕστερα ἀπὸ τὸν Ἰμβριάνη ἀπέθανε καὶ ὁ Μπόβιο, ὁ βαθύς φιλόσοφος, ὁ δημοκρατικώτατος βουλευτὴς καὶ ὁ μέγας φιλέλληνας. Ὁ φιλελληνισμὸς τοῦ Ἰωάννου Μπόβιο, δὲν ἐξεδηλώθη μόνον εἰς διαλέξεις καὶ εἰς πολιτικὰς ἀγορεύσεις. Τὸ ὅλον ἔργον του, ἡ ὅλη δράσις του, ὡς ἀνθρώπου, ὡς βουλευτοῦ, ὡς φιλοσόφου, ὡς καλλιτέχνη, φέρνει βαθειὰ τὴν σφραγίδα τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος.

Ἰδίως ὡς φιλόσοφος καὶ ὡς καλλιτέχνης, ὁ Μπόβιο φέρνει ὅλα τὰ συστατικὰ μιᾶς ἀρχαίας ἑλληνικῆς μορφῆς. Ἀγάπησε τὴν μεγάλην ἑλληνικὴν ἐποχὴν καὶ τὴν ἐνόησε τόσον βαθειά, ὥστε ὀλίγιστοι, καὶ στὰ μεγάλα ἔργα τῆς ἐβούτης τὸ πνεῦμά του καὶ τὴν ψυχὴν του. Ὁ Σω-

κράτης τὸ τελευταῖον δρᾶμα του, ποῦ παρετάθη πρό μηνῶν στὴν Νεάπολιν, μπορεῖ νὰ θεωρηθῆ ὡς ἡ τελευταία καλλιτεχνικὴ καὶ φιλοσοφικὴ ἐκδήλωσις τοῦ φιλελληνισμοῦ του. Ὡς ἄνθρωπος, ὡς ἡγέτης μεγάλου ἰδεώδους, ἀρνεῖται τὴν ζωὴν του ὡς θαυμαστὸν ὑπόδειγμα εἰς τοὺς ἄλλους. Ἡ δρᾶσις του εἰς τὴν πολιτικὴν, εἰς τὴν ἐπιστήμην, εἰς τὴν τέχνην, εἶνε ἕνα θαῦμα ἐνότητος καὶ σταθερότητος εἰς τὰ ἰδανικὰ του, μέχρι θυσίας.

Καὶ εἰς τοῦτο ἐνομιλῆσαι τὸν Σωκράτη, τὸν ὁποῖον κατ' ἐξοχὴν ἐμελίγητε καὶ ἀγάπησεν ἡ διάνοιά του.

Τὸν θάνατον τοῦ Μπόδιο πρέπει νὰ πανθίσῃ ἡ Ἑλλάς.

λ.

Διάφορα.

— Ἀπίθανον εἰς τὸ Μόναχο ὁ Τήνιος γλύπτης Ἰ. Μαλακαγῆς.

— Τὴν 21 Μαρτίου, θὰ στηθῆ ὁ ἀνδριὰς τοῦ Κολοκοτρώνη εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ὁμωνύμου δρόμου.

— Διαβάζομεν εἰς τὸν «Νουμά» ὅτι ὁ κ. Μαρκοῦρης πρόκειται νὰ ἐκδώσῃ τὴν λογοδοσίαν του, γραμμένην εἰς τὴν γλώσσάν μας—τὴν γλώσσαν τοῦ λαοῦ. Συγχαίρομεν ὀλοφύχως τὸν δῆμαρχόν μας.

— Πολλοὶ ξένοι καλλιτέχνη ἐδήλωσαν ὅτι θὰ συμμετέσχουν τῆς διεθνούς ἐκθέσεως τοῦ Ζαππαίου. Οἱ Φλαμανδοὶ ἰδίως καλλιτέχνη, Βέλγοι καὶ Ὁλλανδοὶ ἀπίστανται ἔργα των, καὶ ὡς καὶ πολλοὶ ἄλλοι καλλιτέχνη διαφόρων ἔθνων.

— Προκηρύχθη ἡ καλλιτεχνικὴ ἐκθεσις τοῦ Παρνασσοῦ διὰ τὸν προταχῆ Ὁκτώβριον. Ἐπιτροπὴ ἐξελέγη ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ πρίγκηπος Νικολάου ἀκ τῶν κ. κ. Ἰακωβίδου, Σώγου, Λότρα καὶ Φωκῆ.

— Εἰς τὴν προταχῆ καλλιτεχνικὴν ἐκθεσιν τοῦ Ζαππαίου θὰ ἐκτεθῆ εἰκὼν ἀρχαιοτάτη, τὴν ὁποῖαν ἀνεκάλυψεν ὁ καλλιτέχνης κ. Θωμόπουλος, ὁ ὁποῖος τὴν ἀποδίδει εἰς τὸν γρωστῆρα τοῦ Van-dyk. Ἡ εἰκὼν κτῆ ἡγορήθη πρό 150 ἐτῶν ὑπὸ τινος ἑβραίου καὶ ἀνήκει ἤδη εἰς τὴν οἰκογένειαν Ροδῆτου· εἶναι μεγίστης ἀξίας καὶ εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο ἂν περιήρατο εἰς τὴν κατοχὴν τῆς ἐν Ἀθήναις Πινακοθήκης.

— Ἐγίνοντο ἐν Λαμῆς τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ Ἀνδριάντος τοῦ ἤρωος τῆς Ἀλαμανκας Ἀθανασίου Διᾶκου, τὸ ἔργον τοῦτο ὅπως καὶ οἱ πλείστοι ἀνδριάντες τῆς νεωτέρας ἐλληνικῆς γλυπτικῆς, οὐδεμίαν καλλιτεχνικὴν ἀξίαν ἔχει παρὰ τὴν πομπωδὴ καὶ πατριωτικὴν στάσιν τοῦ ποιητικοῦ ἤρωος.

Ὁ Κίπλιγκ τῆς Ἑλλάδος.

Ἀπὸ τὸν προχθεσινὸν «Νουμά» εἶχα ὄλην τὴν καλὴν διάθεσιν νὰ παραδεχθῶ ἐκεῖνα ποῦ ἔγραψεν ἡ προχθεσινὴ «Ἐστία», ὅτι ὁ κ. Σουρῆς εἶνε ὁ Ράντσαρντ Αἰπλιγκ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, μ' ἄλλους λόγους ὁ Ἔθνικός μας ποιητής. Δυστυχῶς ὁμοῦ ἡ ἴδια ἡ «Ἐστία» μοῦ ἐχάλασε ὄλην αὐτὴν τὴν καλὴν διάθεσιν, ἀφοῦ ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν ρεκλάμα τῆς ἀναδημοσίευσαι τοὺς πρὸς τὸν Διᾶκον στίχους τοῦ «Ρωμηοῦ» οἱ ὁποῖοι κάθε ἄλλο ἀποδεικνύουν παρὰ αὐτὰ ποῦ λέει, ἀφοῦ εἶνε περισετέρον Σουραιοεῖς καὶ ὀλιγώτερον Κίπλιγκοεῖς.

Γιατὶ μᾶς χαλοῦσα οἱ εὐλογημένοι τὸν μοναδικὸν Σουρῆ μας μὴ τὸ νὰ θέλουσιν νὰ μᾶς τὸν παραστήσουν ὅτι δὲν εἶνε, νομίζοντες πῶς ὅτι εἶνε, δὲν εἶνε τίποτε; Φανταζομαι ὅτι τὸ Ζαλόγγο τὰ γαργαρά νερὰ καὶ ἡ Ἀλαμάνκα, ἔταν μπαίτουν μόνον καὶ μόνον γιατί ταυριάζουν εὐμορφα στὴν ρίμα, εἶνε ἀρκετὰ νὰ δώσουν κατέντα Ἑθνικοῦ ποιητοῦ;

Ἄν μοῦ ἐπέτρεπε ἡ ἄλλως τε τόσον σεμνὴ καὶ τόσον ματρημένη εἰς τὰς κρίσεις της— ἔταν δὲν πρόκειται, ἰννοεῖται, περὶ φιλολογικῶν νταραβερῶν— «Ἐστία» θὰ τὴν ἐσυμβούλευα